

USKON MITTARIT

Väinö Hotti

Voidaanko uskoa mitata?

Relatiivinen aikamme ei suosi uskon mittaamista. Usko on subjektiivinen asia; jokainen on tavallaan oikeassa. Henkilö, joka nostaa toisen näkemyksen muiden yläpuolelle leimataan helposti ”vihän puhujaksi”. Tästä taas aukenee tie ”käräjille”. Kun kaikki on oikeassa, kukaan ei ole oikeassa! Tämä johtaa diktatuuriin ja anarkiaan:

”Siihen aikaan ei ollut kuningasta Israelissa; jokainen teki sitä, mikä hänen omasta mielestään oli oikein” (Tuom.21:25).

Toisaalta tällöin temppelin harjalle nousevat ”valtakunnan syyttäjät”. Nämä ratkaisevat suvereenisti mikä on oikeaa ja mikä väärää. Mitään kaikkia kansalaisia koskevaa luotettavaa mittatikkua ei ole olemassa!

Jokainen tulee uskollaan autuaaksi

Fredrik II Suuri:

24.1.1712 – 17.8.1786

"Minun valtiossani voi jokainen tulla omalla tavallaan autuaaksi."

Tässä Preussin kuningas astui varomattomuudessaan teologian mandaatille. Tuskin tätä lauselmaa oli tosissaan tarkoitettukaan kansalaisille taivasohjeeksi. Kuningas vain sanoutui puolestaan irti taivastien neuvojista. Toisaalta kuningas jätti asian kaikkiaan ”hengelliselle regimentille”.

Voidaan käsittää positiivisestikin

Raamatullisesti ajatellen lausuma voidaan käsittää myös oikein: autuaaksi tulemiseen tarvitaan OMAKOHTAINEN USKO. Laumauskolla ei pelastuta, ei myös vanhempien, kirkon eikä minkään ryhmäkunnan uskolla!

Maailma on täynnä uskovia

Ihminen on luonnostaan uskonnollinen. Puhtaita ateisteja lienee vähän. Tämä johtune siitä, että jumalailmoitus luonnossa on ”yleismaailmallinen”; tuskin kukaan voi sulkea siltä silmiään ja korviaan:

”Sillä Jumalan viha ilmestyy taivaasta kaikkea ihmisten jumalattomuutta ja vääryyttä vastaan, niiden, jotka pitävät totuutta vääryyden vallassa, sentähden että se, mikä Jumalasta voidaan tietää, on ilmeistä heidän keskuudessaan; sillä **Jumala on sen heille ilmoittanut**. Sillä hänen näkymätön olemuksensa, hänen iankaikkinen voimansa ja jumalallisuutensa, ovat, kun niitä hänen teoissansa tarkataan, **maailman luomisesta asti nähtävinä**, niin etteivät he voi millään itseänsä puolustaa” (Room.1:18-20).

Voimme sanoa, että maailma on täynnä erilaisia ja eriasteisia ”uskovia”. Tämän tietäen muutamat katsovat **relativismin** ainoaksi oikeaksi ”uskonnoksi”. Tällöin kuitenkin joudutaan räikeään ristiriitaan kristinuskon kanssa:

”Jeesus sanoi hänelle: ”Minä olen tie ja totuus ja elämä; ei kukaan tule Isän tykö muutoin kuin minun kauttani” (Joh.14:6).

”Kristilliselle kirkolle annettu lähetyskäsky (Matt.28:19, vrt. myös Ps.2:8; 72:8 jne.) on luonteeltaan kauttaaltaan universaalinen ja kieltää näin ollen kaikilta muilta uskonnoilta olemassaolon oikeutuksen. Siihen liittyy perustelu, että kaikki uskonnot kristinuskoa lukuun ottamatta jättävät ihmiset pimeyteen ja saatanan valtaan (Apt.26:18) (**Franz Pieper, Kristillinen dogmatiikka, s.7**).

”Marburgin uskontokeskustelussa vuonna 1529 yritettiin päästä yksimielisyyteen erimielisten uskontopuhdistajien välillä. Keskustelun osapuolet olivat wittenbergiläiset **Martti Lutherin** johdolla ja sekä sveitsiläiset teologit. Keskustelut eivät tuottaneet toivottua tulosta ja lopuksi Lutherin kerrotaankin todenneen: ”**Teissä on eri henki kuin meissä**” (netti).

PAAVO RUOTSALAINEN

9.7.1777 – 27.1.1852

”Hänen (Paavo Ruotsalaisen) ympärillään oli kristillisyyttä suuri määrä, mutta Paavo tahtoi tutkia sen *laatua*. Hän suri kirkon tilaa samoin kuin Luther, joka on sanonut: ”Kristitty on harvinainen lintu” (**Saarisalo, Erämaan vaeltaja Paavo Ruotsalainen, s.344**).

USKONNOLLISET RYHMITTYMÄT

1. SENTIMENTAALISET

Tällöin operoidaan ”tunnetasolla”. Tällaiset henkilöt etsivät tunnekokemuksia. He menevät sinne, missä populistiset puhujat valloittavat kansaa. Tunnelmamusiikki on suosittua; rukousta on paljon - ja se on palavaa ja innokasta! Toimitaan lähinnä ”viihdelinjalla”! LEIPÄÄ JA SIRKUSHUVEJA!

”Nämä juuri saavat aikaan hajaannusta, he ovat sielullisia, **henkeä heillä ei ole**” (Juud.19).

”Niin he ottivat sen mullikan, jonka hän antoi heille, ja valmistivat sen. Sitten he **huusivat Baalin nimeä aamusta puolipäivään asti**, sanoen: ”Baal, vastaa meille!” Mutta ei ääntä, ei vastausta! Ja he hyppelivät alttarin ääressä, joka oli tehty. Puolipäivän aikana Elia pilkkasi heitä ja sanoi: ”Huutakaa kovemmin; hän on tosin jumala, mutta hänellä voi olla jotakin toimittamista, tahi hän on poistunut johonkin, tahi on matkalla; kenties hän nukkuu, mutta kyllä hän herää”. Niin he huusivat vielä kovemmin ja viileksivät itseään tapansa mukaan miekoilla ja keihäillä, niin että heistä vuoti verta. **Kun puolipäivä oli kulunut, joutuivat he hurmoksiin, aina siihen hetkeen asti, jolloin ruokauhri uhrataan. Mutta ei ääntä, ei vastausta, ei vaarinottoa!**” (1. Kun.18:26-29).

2. KIRKOLLISET

Kirkon liturgia ja sen ulkonaisesti prameat puitteet ruokkivat tällaisia ihmisiä. Nämä ovat jossakin määrin ”taideihmisiä”. He arvostavat osallistumista virallisen kirkon meininkeihin – lahkolaisuus on heille myrkyä. Nämä ihmiset eivät askaroi opillisten kysymysten parissa; ajattelu jätetään ”viranomaisille”. He eivät ole analyttisiä!

3. JOHTAJAKESKEISET

Näillä ihmisillä on määrätty **idoli**, jonka kokouksiin he jatkuvasti menevät – muut ei ole mitään. Nämä johtajat vievät kannattajiaan kuin ”pässiä narusta”. Nämä sanankuulijat ovat täysin johtajansa alaisuudessa. Monet lahkot kuuluvat tähän sarjaan. Ajattelutyöskentely on heille vierasta.

4. MARTTA – KRISTITYT

Nämä kannattavat VIIDETTÄ EVANKELIUMIA. He ovat sosiaalisesti aktivoituneita; mikään muu kuin ”kätten evankeliumi” ei ole mitään! Istuminen seuroissa ja raamattupiireissä on ajan haaskausta; joidenkin mielestä kyseessä on jopa ”laiskottelu”!

SOSIAALINEN EVANKELIUMI

”Sosiaalisen evankeliumin” syntymiseen on antanut ulkonaisen sysäyksen teollistumisen aiheuttama kurjistuminen ja sosialistinen yhteiskunnallisten epäkohtien kritiikki.. Tämän ”evankeliumin” kannattajat ovat hylänneet marksilaisuuden, mutta hyväksyneet sosialistisen yhteiskuntakritiikin. Pyrkinessään sosiaaliin uudistuksiin kristillisessä hengessä he ovat useinkin samastaneet kristillis-sosialistisen yhteiskunnan ja Jumalan valtakunnan.

”Sosiaalisen evankeliumin” käsitys Jumalan valtakunnasta sisältää monissa tapauksissa Raamatun perustotuuksien kieltämistä.

Jumalaa ei pidetä pyhänä ja armahtavana eikä Tuomarina, jolle kaikkien on tehtävä tili, vaan hänet käsitetään hyvántahtoiseksi ja ”peräänantavaksi” Isäksi, joka on luonut maailman sellaiseksi, että se välttämättömyyden pakosta tulee paremmaksi ja paremmaksi. Tämän Jumalan kanssa on ihmisten oltava yhteistyössä sodan poistamiseksi, maailman liittotasavallan muodostamiseksi, teollisen demokratian, moraalisen kasvatuksen ja sosiaalisen tietoisuuden parantamiseksi, jotta siten saataisiin rakennetuksi ”Jumalan valtakunta”.

Ihmistä ei pidetä langenneena ja lihanmielessään Jumalaa vastaan kapinoivana olentona, joka on pimeyden valtojen orjuudessa ja palveluksessa, niin että hänestä tulee Jumalan lapsi vasta kääntymyksen. uudestisyntymisen, pelastuksen kautta. Häntä pidetään ilman muuta, luomisen perusteella, Jumalan lapsena. Lunastus ja pelastus Kristuksessa ei siten ole tarpeen. Riittää, kun ihminen saa paremmat yhteiskunnalliset olot, kasvatusta jne. Kristusta pidetään pääasiassa ihanteena ja opettajana.

(David Hedegård – Uuras Saarnivaara: Kohti suurta Baabelia, s. 42).

NIILO TUOMENOKSA

21.5.1893 – 8.12.1967

”Suuren puhdin kristillisyyks ei ole milloinkaan ollut riittävästi kiinnostunut luvatusa Pyhän Hengen lahjasta.” Valkoiset synnit, s.54).

OSMO TIILILÄ
3.3.1904 – 16.12.1972

*”Vähäisenkin hengellisen arvostelukyvyn omaava henkilö huomaa yleensä, missä usko on elävää ja missä ei, mutta eräällä alueella tällainen henkien erottaminen ei näytä yhtä helpolta. Tarkoitan sitä matkamiehen mielen syrjäytymistä, mikä syntyy **innokkaan sosiaalisen toiminnan piirissä**” (Tiililä, Kuolema, s.66).*

Raamatun mittatikut

1. Sanaan pitäytyminen:

”Pyhitä heidät totuudessa; sinun sanasi on totuus” (Joh.17:17).

”Mutta veljet lähettivät heti yötä myöten Paavalin ja Silaan Bereaan. Ja kun he olivat saapuneet sinne, menivät he juutalaisten synagoogaan. Nämä olivat jalompia kuin Tessalonikan juutalaiset; he ottivat sanan vastaan hyvin halukkaasti ja tutkivat joka päivä kirjoituksia, oliko asia niin” (Apt.17:10,11).

2. Aabrahamin usko:

”Sillä mitä Raamattu sanoo? ”Aabraham uskoi Jumalaa, ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi... mutta joka ei töitä tee, vaan uskoo häneen, joka vanhurskauttaa jumalattoman, sille luetaan hänen uskonsa vanhurskaudeksi” (Room.4:3,5).

3. Uudestisyntyminen:

”Totisesti, totisesti minä sanon sinulle: joka ei synny uudesti, ylhäältä, se ei voi nähdä Jumalan valtakuntaa” (Joh.3:3).

4. Uskova on uusi luomus:

”Siis, jos joku on Kristuksessa, niin hän on uusi luomus; se, mikä on vanhaa, on kadonnut, katso, uusi on sijaan tullut” (2. Kor.5:17).

5. Pyhityksen välttämättömyys:

”Näin jokainen hyvä puu tekee hyviä hedelmiä, mutta huono puu tekee pahoja hedelmiä” (Matt.7:17).

”Pyrkikää rauhaan kaikkien kanssa ja pyhitykseen, sillä ilman sitä ei kukaan ole näkevä Herraa” (Hebr.12:14).

6. Kuuliaisuus:

”Ja sinun siemenessäsi tulevat siunatuiksi kaikki kansakunnat maan päällä, **sentähden että olit minun äänelleni kuuliainen**” (1. Moos.22:16).

”Silloin Samuel sanoi: ”Haluaako Herra polttouhreja ja teurasuhreja yhtä hyvin kuin kuuliaisuutta Herran äänelle? **Katso, kuuliaisuus on parempi kuin uhri ja tottelevaisuus parempi kuin oinasten rasva**” (1. Sam.15:22).

”Miksi te huudatte minulle: 'Herra, Herra!' ettekä tee, mitä minä sanon?” (Luuk.6:46).

”Niin, autuaat ovat ne, jotka kuulevat Jumalan sanan ja sitä noudattavat” (Luuk.11:28).

”jonka kautta me olemme saaneet armon ja apostolinviran, **että syntyisi uskon kuuliaisuus hänen nimeänsä kohtaan kaikissa pakanakansoissa**” (Room.1:5).

7. Tiedon arvostaminen:

On huolestuttavaa, että Suomen kansan keskuudessa kristillinen tieto on minimaallista. Tästä taas on seurauksena heikko hengellinen elämä:

”Kansani joutuu häviöön tietoa vailla. Koska sinä olet hylännyt tiedon, hylkään sinut” (Hoos.4:6; STLK:n käänn.).

8. Hengessä köyhä:

”Autuaita ovat **hengessä köyhät**, sillä heidän on taivasten valtakunta” (Matt.5:3; Saarnivaaran käänn.).

9. Hengen jano:

”Kun he olivat tulleet yli, sanoi Elia Elisalle: ”Pyydä minua tekemään hyväksesi jotakin, ennenkuin minut otetaan pois sinun tyköäsi”. Elisa sanoi: **”Tulkoon minuun sinun hengestäsi kaksinkertainen osa**” (2. Kun.2:9).

10. Lahkolaisuus kadottaa:

Tämä raamatullinen vankka totuus on pitkälti vaiettu kuoliaaksi. Tämä ”ruttotauti” on kuitenkin saastuttanut koko maanpiirin!

”Mutta lihan teot ovat ilmeiset... **eriseurat, lahkot**, kateus, juomingit, mässäykset ja muut senkaltaiset, joista teille edeltäpäin sanon, niinkuin jo ennenkin olen sanonut, **että ne, jotka semmoista harjoittavat, eivät peri Jumalan valtakuntaa**” (Gal.5:19-21).

11. Muukalaisuus:

”Uskon kautta hän eli **muukalaisena** lupauksen maassa niinkuin vieraassa maassa, asuen teltoissa lisäkin ja Jaakobin kanssa, jotka olivat saman lupauksen perillisiä;... Uskossa nämä kaikki kuolivat eivätkä luvattua saavuttaneet, vaan kaukaa he olivat sen nähneet ja sitä tervehtineet ja tunnustaneet olevansa vieraita ja **muukalaisia** maan päällä” (Hebr.11:9,13).

12. Profeetallinen usko:

”Ja hän sanoi heille: ”Tätä tarkoittivat minun sanani, kun minä puhuin teille ollessani vielä teidän kanssanne, että **kaiken pitää käymän toteen, mikä minusta on kirjoitettu Mooseksen laissa ja profeetoissa ja psalmeissa**”. Silloin hän avasi heidän ymmärryksensä käsittämään kirjoitukset” (Luuk.24:44,45).

13. Apostolinen usko:

”Ja he pysyivät **apostolien opetuksessa** ja keskinäisessä yhteydessä ja leivän murtamisessa ja rukouksissa” (Apt.2:42).

14. Rakkaus:

”Uuden käskyn minä annan teille, että rakastatte toisianne, niinkuin minä olen teitä rakastanut - että tekin niin rakastatte toisianne. **Siitä kaikki tuntevat teidät minun opetuslapsikseni, jos teillä on keskinäinen rakkaus**” (Joh.13:34,35).

”että he olisivat **täydellisesti** yhtä, niin että maailma ymmärtäisi, että sinä olet minut lähettänyt ja rakastanut heitä, niinkuin sinä olet minua rakastanut” (Joh.17:23).

*”Jos halutaan saada selville seurakunnan hengellinen tila jollakin seudulla tai koko maassa, ei kannata katsoa kirkossakävijöiden määrää, ehtoollisvieraiden lukua, uhrilahjojen suuruutta, kokousten ja jumalanpalvelusten paljoutta – vaan on mentävä uskovien joukkoon ja **asetettava lämpömittari pyhien yhteisöön**” (Fredrik Wislöff, Minä uskon Pyhään Henkeen, s.94).*

15. Kaikki uskovat rakkauden kohteina:

”Minä sanon Herralle: ”Sinä olet minun Herrani, paitsi sinua ei ole minulla mitään hyvää”; ja **pyhille, jotka maassa ovat**: ”Nämä ovat ne jalot, joihin on koko minun mielisuosioni” (Ps.16:2,3).

”kaikille Roomassa oleville Jumalan rakkaille, kutsutuille pyhille” (Room.1:7).

”Paavali, Jumalan tahdosta Kristuksen Jeesuksen apostoli, **Efesossa oleville pyhille ja uskoille Kristuksessa Jeesuksessa**” (Ef.1:1).

Väärät mittarit

1. Karismaattisuus ei ole pätevä mittari seurakunnan tilasta. Korintossa toimivat kaikki armolahjat, mutta se oli kuitenkin ”konkurssikypsä”:

”Minä kiitän Jumalaani aina teidän tähtenne siitä Jumalan armosta, joka on annettu teille Kristuksessa Jeesuksessa, että kaikessa olette rikastuneet hänessä, kaikessa puheessa ja kaikessa tiedossa, sen mukaan kuin todistus Kristuksesta on teissä vahvistettu, **niin ettei teiltä mitään puutu missään armolahjassa**, teidän odottaessanne meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen ilmestystä” (1. Kor.1:4-7).

”Vaikka minä puhuisin ihmisten ja enkelien kielillä, mutta minulla ei olisi rakkautta, olisin minä vain helisevä vaski tai kilisevä kulkunen. Ja vaikka minulla olisi profetoimisen lahja ja minä tietäisin kaikki salaisuudet ja kaiken tiedon, ja vaikka minulla olisi kaikki usko, niin että voisin vuoria siirtää, mutta minulla ei olisi rakkautta, **en minä mitään olisi**. Ja vaikka minä jakelisin kaiken omaisuuteni köyhäin ravinnoksi, ja vaikka antaisin ruumiini poltettavaksi, mutta minulla ei olisi rakkautta, **ei se minua mitään hyödyttäisi**” (1. Kor.13:1-13).

2. Sakramentalismissa kaste ja ehtoollinen vaikuttavat katoliseen tapaan automaattisesti (tehtynä toimituksena) **ex opere operato**. Tähän liittyy tavallisesti ylenmääräinen liturgian ja pappisviran korostus. Sakramentalismi on ”napanuora”, jolla luterilaisuutta hinataan ovelasti takaisin Roomaan.

3. Antinomismissa tapahtuu lain hylkääminen. Tällöin olemme tekemisissä ”riisutun evankeliumin” kanssa, joka ei ole lainkaan evankeliumi. Tällöin julistetaan ”halpaa armoa” ja veretöntä evankeliumia. **Kääntymättömän ihmisen on mahdotonta tajuta lain merkitystä syntisen pelastumisessa**. Antinomistien tunnuslause ja taisteluhuuto: HIRTEEN MOOSEKSINEEN!

”Luther sanoi, että kukaan paaveista ei ole häntä kiusannut niin paljon kuin Agricola (Johannes). Agricola väitti, että katumusta ei synnytä laki, vaan evankeliumi, joten kristillisessä kirkossa ei sovi lainkaan saarnata lakia. ‘Kymmenen käskyä kuuluu raastupaan eikä saarnastuoliin. Kaikki ne, jotka ovat tekemisissä Mooseksen kanssa, menevät varmasti perkeleen huomaan. Hirteen Mooseksineen!’” (Tunnustuskirjat, s.53).